

Prisen for håndtering af diarré via foderet

Projektleder Sønke Møller

Videncenter for
Svineproduktion

Disposition

1. Grise og stald klar til indsættelse

2. Prisen for dine beslutninger

- Råvarevalg
- Antal blandinger

3. Nye råvarer

4. Konklusion

Udgangspunktet for optimal diarré håndtering

Videncenter for
Svineproduktion

Er stalden klar til grisene?

- Foderautomater er tømt og vasket
- Stalden er vasket til gødningsfrit niveau
- Stalden og vandsystemet er desinficeret
- Stalden er udtørret
  - Ved (25)-30°C
  - ~35 liter olie pr. 100 m²
- Opvarmning til ønsket temperatur inden grisene indsættes

Sortering af grise

▪ Ved indsættelse

- ✓ De mindste (ca. 15 %) samles i stier med ekstra godt nærmiljø
- ✓ De resterende ca. 85 % fravænnenes kuldvis, så blanding af kuld minimeres

▪ Udsortering af grise der falder fra skal ske løbende

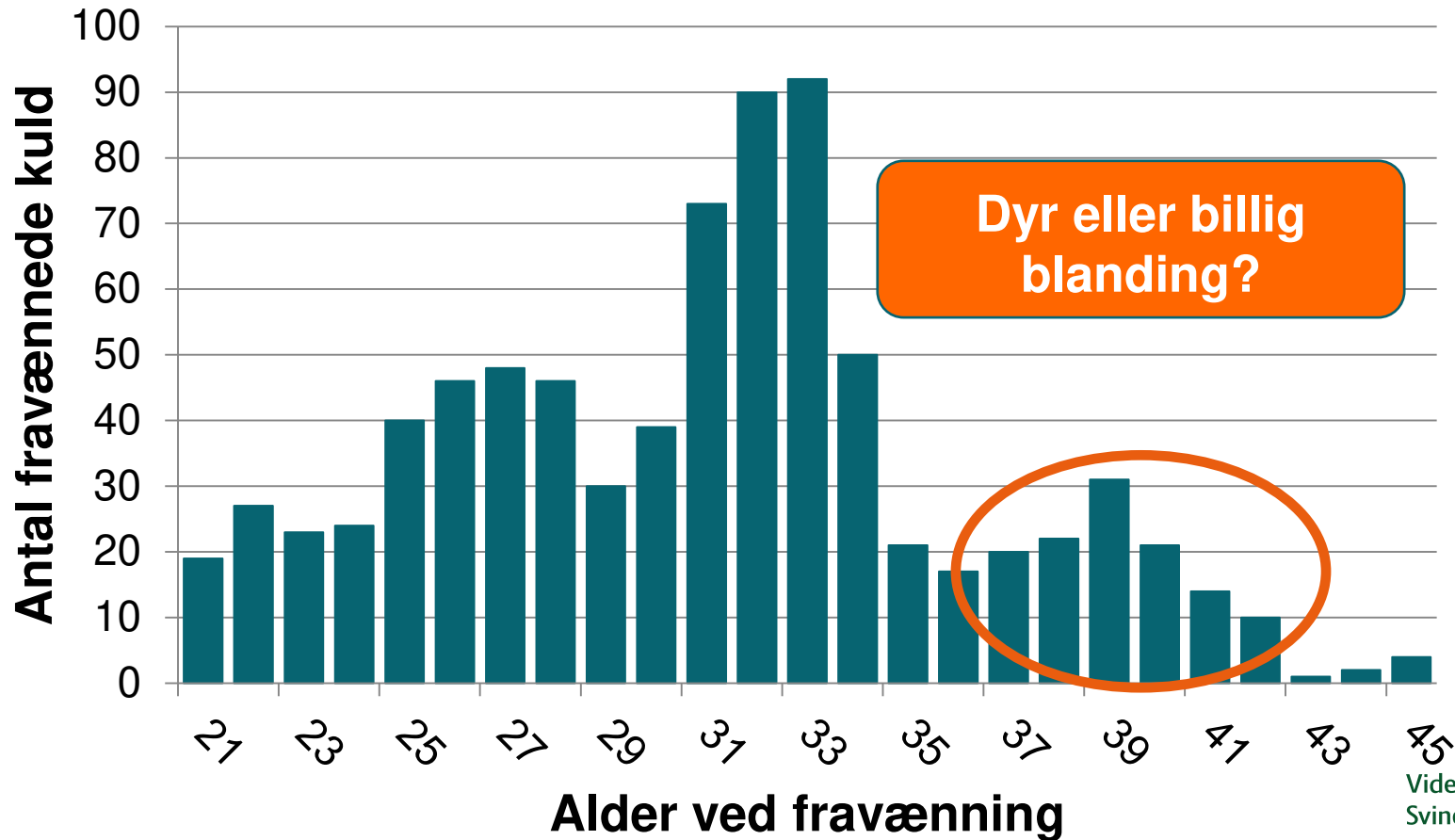
- ✓ Husk stier til dette
- ✓ For få grise i stien giver en kold sti

Nærmiljø til de mindste grise

Vægt (kg)	Temperatur under overdækning (°C)	Gulv under overdækning (°C)	Rumtemperatur (°C)
5,5	31-32	32	25-26
6,0	30-31	32	24
7,0	29-30	32	24

Alder og kvalitet ved fravænning – en udfordring når der skal vælges foderblanding

Alder og kvalitet ved fravænning – en udfordring når der skal vælges foderblanding

Hvad koster din diarré håndtering

På tilvæksten....

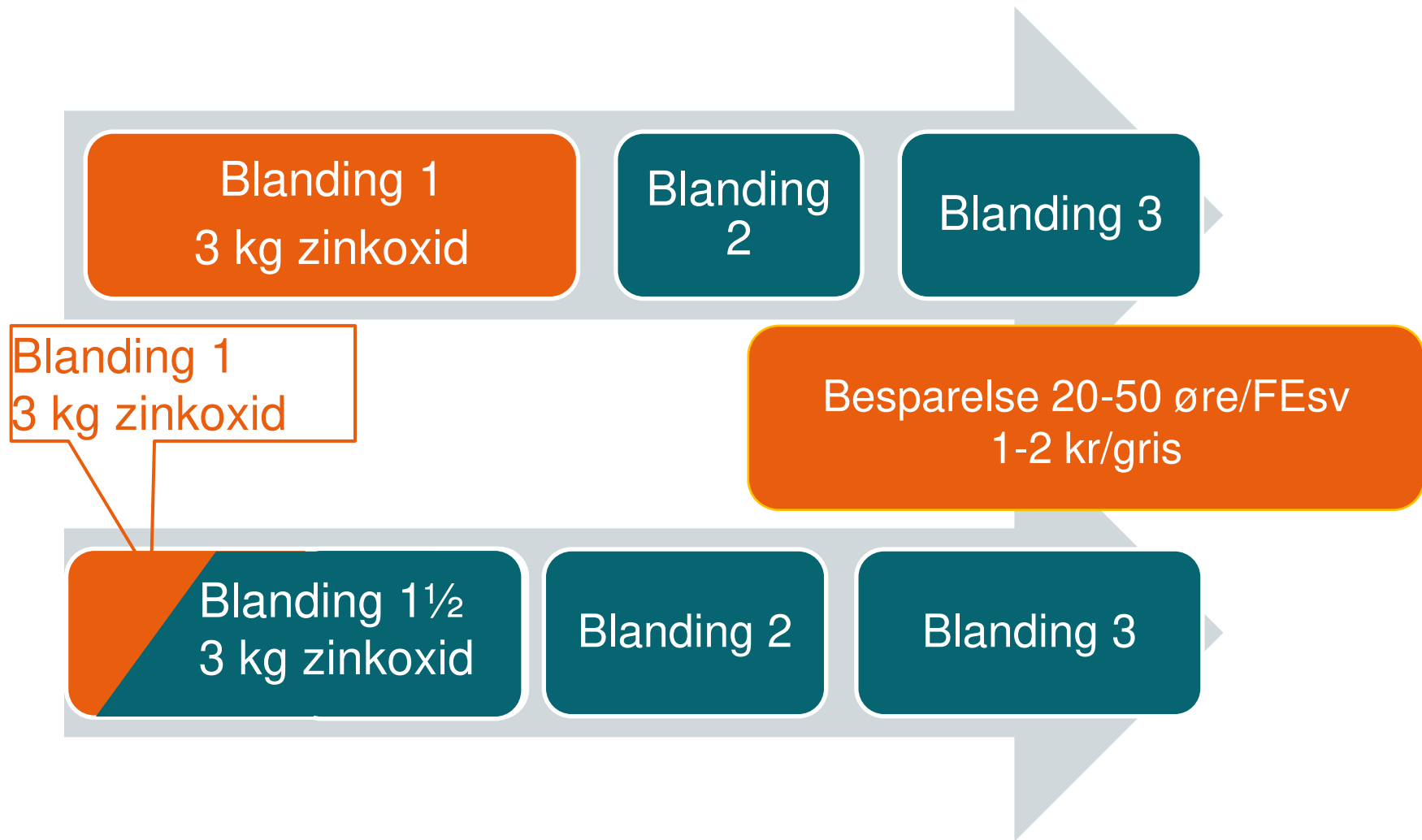
og økonomien

Videncenter for
Svineproduktion

Blanding 1½

Blandning 1½ i praksis

Bla
3 F

Lettere overgang til blanding 2

Reduceret diarré frekvens

Samme produktivitet

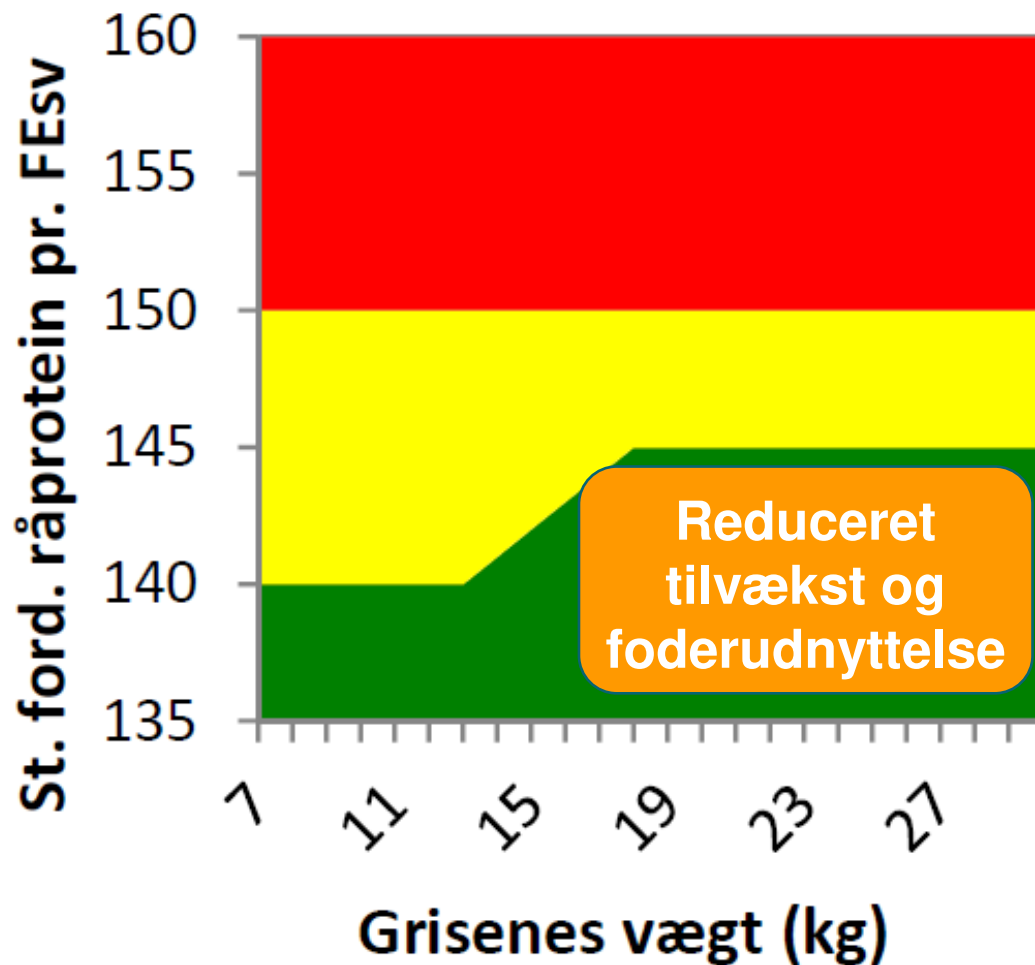
**Besparelse 20-50 øre/FEsv
1-2 kr/gris**

Videncenter for
Svineproduktion

Valg af proteinniveau

Reduceret
tilvækst og
foderudnyttelse

Prisen for at gå fra 145 til
140 g. st.ford. Protein/FE
<1 kr/100 FE
Underforsyning af
Aminosyrer!!

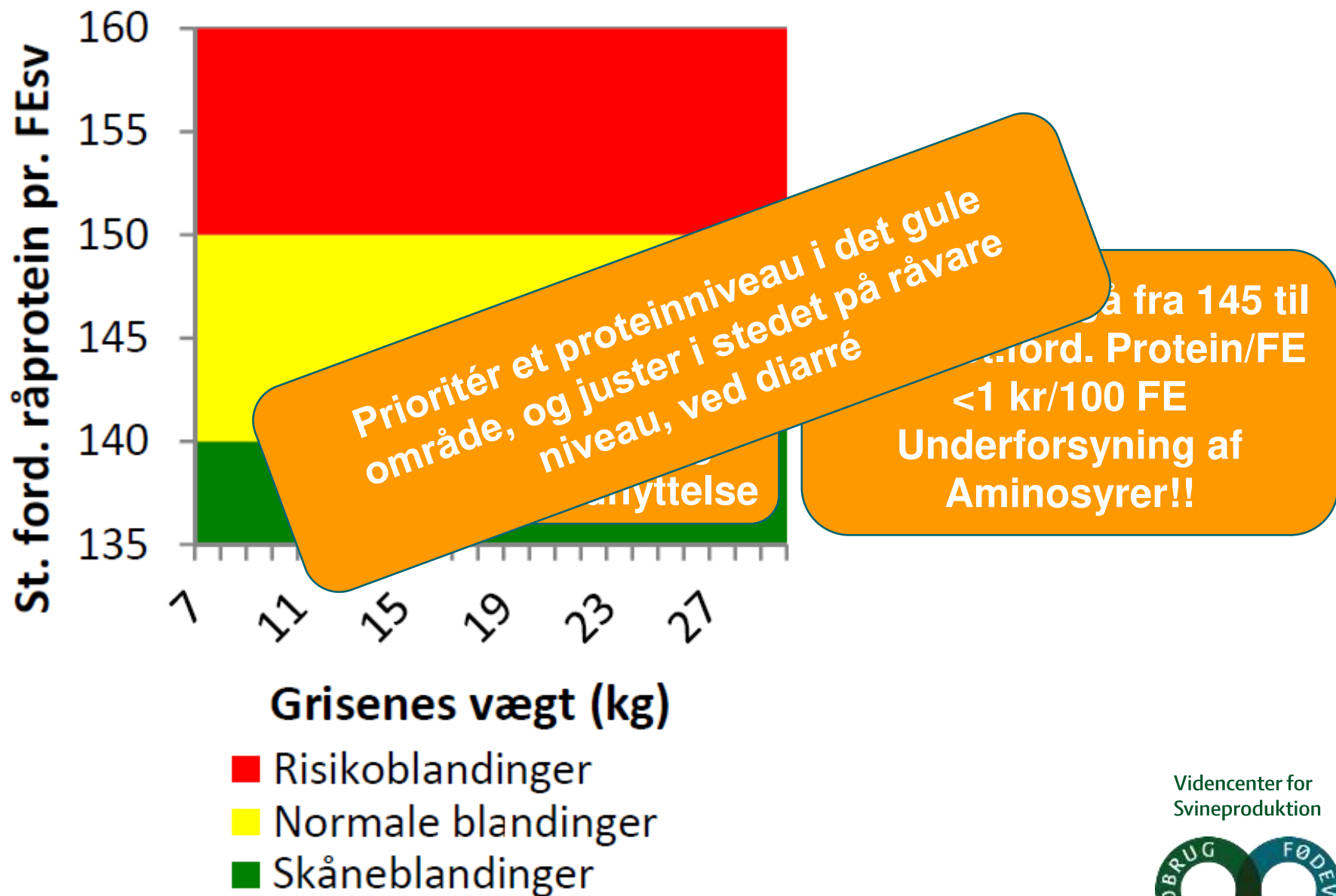
- Risikoblandinger
- Normale blandinger
- Skåneblandinger

Videncenter for
Svineproduktion

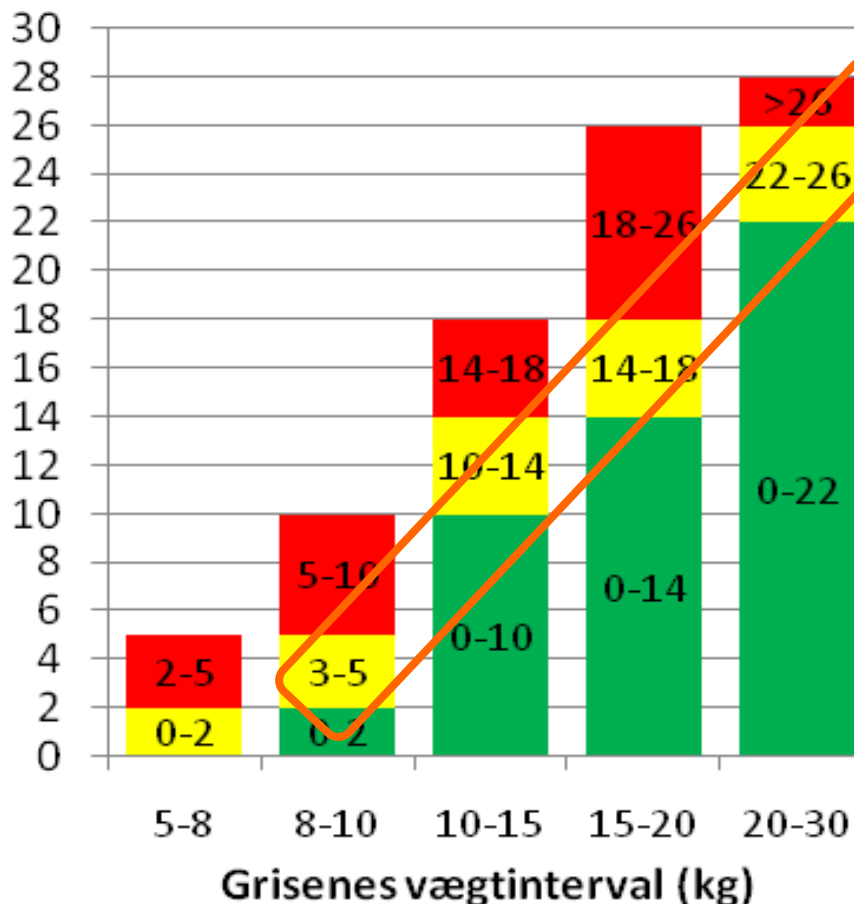

Valg af proteinniveau

Valg af råvarer (sojaskrå)

%-Andel sojaskrå i småriseblandinger

Det gule niveau er realistisk bud, der virker i praksis.

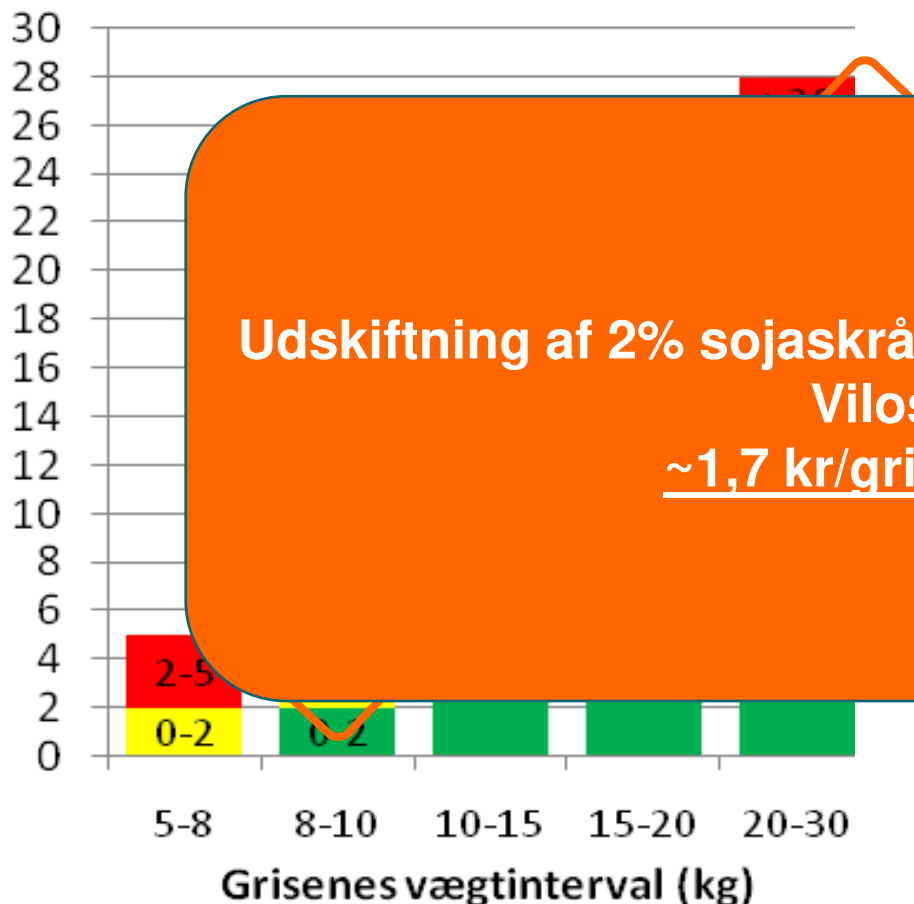
Hvis ikke, tjek management!

Videncenter for
Svineproduktion

Valg af råvarer (sojaskrå)

%-Andel sojaskrå i småriseblandinger

Udskiftning af 2% sojaskrå med HP 200, Alfasoy 530,
Vilosoy
~1,7 kr/gris 9-30 kg

Det gule niveau er realistisk
sis.

ment!

Videncenter for
Svineproduktion

Valg af råvarer (+Byg)

Modelblanding

Blanding 9-30 kg	%-andel
Hvede	51
Byg	20
Sojaskrå	16
HP 200	4
Kartoffelprotein	2
Palmeolie	2
Vitaminer/mineraler	5

+10% Byg
0,5 kr/gris

Valg af råvarer (+Byg)

Modelblanding

Blanding 9-30 kg	%-andel
Hvede	51
Byg	20
Sojaskrå	16

+10% Byg
0,5 kr/gris

Øget byg andel

Potentiel gavnlig effekt mod lawsonia
Billigt tiltag, med nuværende priser
Typisk relevant for grise >15 kg

Valg af råvarer (Benzoesyre)

Modelblanding

Blanding 9-30 kg	%-andel
Hvede	51
Byg	20
Sojaskrå	16
HP 200	4
Kartoffelprotein	2
Palmeolie	2
Benzoesyre	0,5
Vitaminer/mineraler	4,5

± 0,5% Benzoesyre
1,67 kr/gris

Valg af råvarer (Benzoesyre)

Modelblanding

Blanding 9-30 kg	%-andel
Hvede	51
Palmeolie	2
Benzoesyre	0,5
Vitaminer/mineraler	4,5

En fordel at bruge i blandinger fra 9 kg

Ved diarré problemer, bruges ren benzoesyre, og ikke billigere blandingsprodukter

± 0,5% Benzoesyre
1,67 kr/gris

Hvor hentes den "bedste" effekt mod diarré

Fasefodring vs. Enhedsblanding 9-30 kg

9-30 kg blanding 212 kr/100 FE

87 kr/gris

Enhedsblandings dilemma

For skrabet til de små
For god til de store

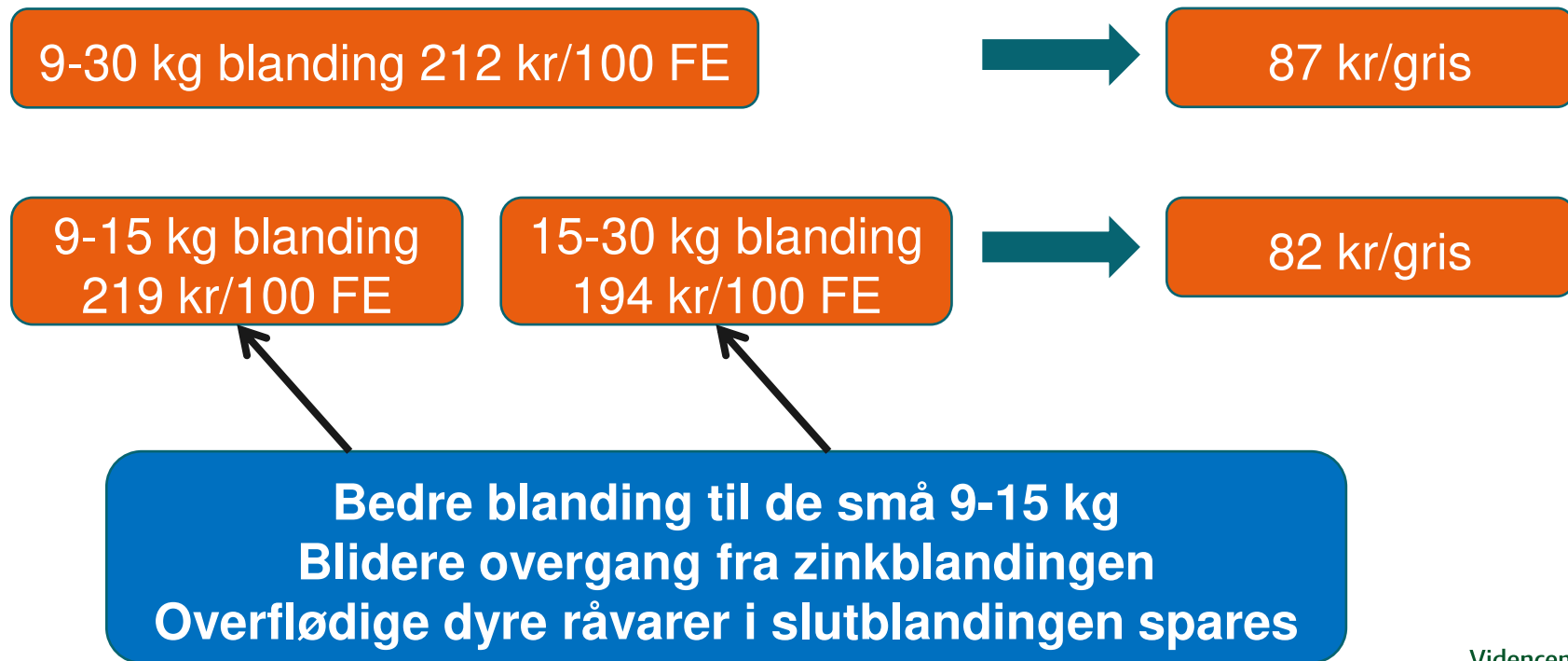
Videncenter for
Svineproduktion

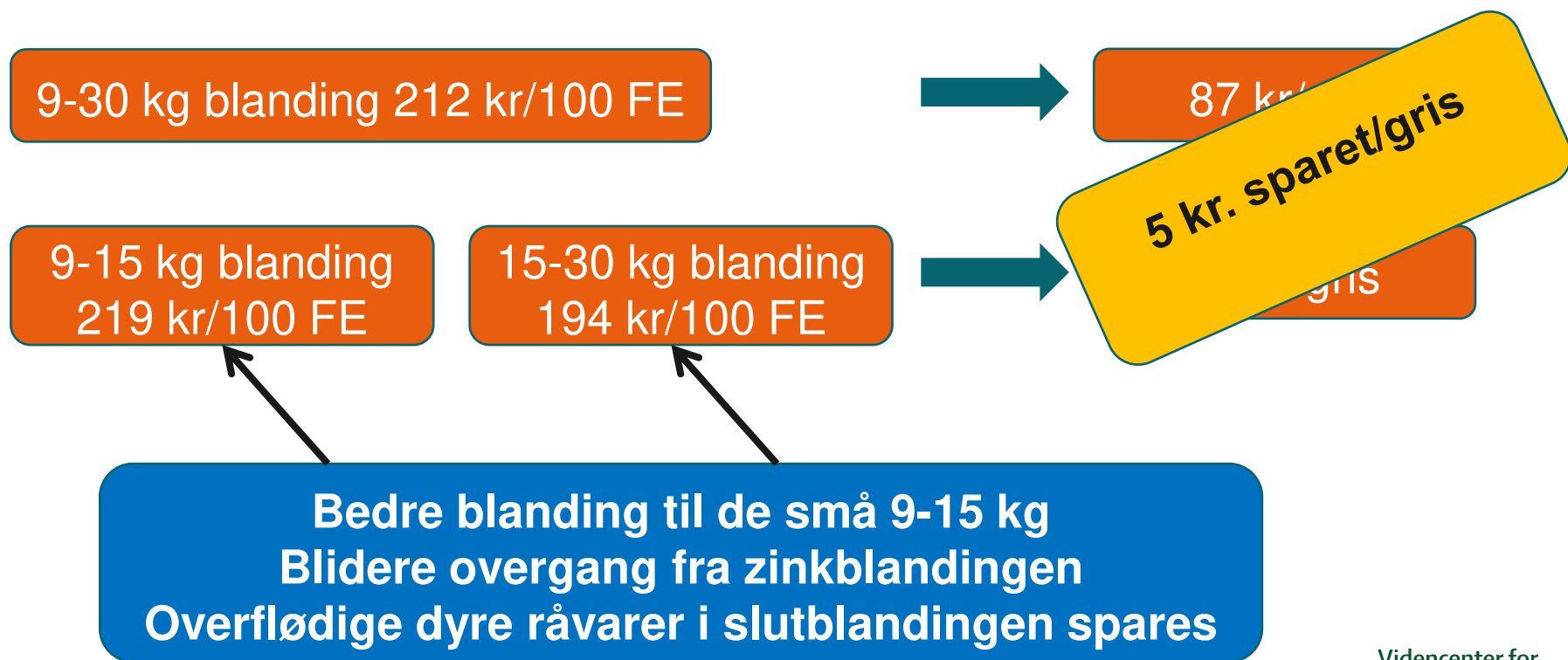
Hvor hentes den "bedste" effekt mod diarré

Fasefodring vs. Enhedsblanding 9-30 kg

Hvor hentes den "bedste" effekt mod diarré

Fasefodring vs. Enhedsblanding 9-30 kg

Her og nu løsningen på diarré problemer?

Konsekvens ved diarré forskrækkelse

Jeg har set at der tages 5% sojaskrå ud af blandingen og erstattes af hvede, ved diarré problemer

Produktivitets nedgang 9-15 kg

+0,02 FE/kg tilvækst

-9 gramtilvækst/dag

~2,2 kr./gris

Produktivitets nedgang 15-30 kg, hvis der fortsættes med samme blanding

- 4,8 kr./gris

Samlet tab/gris
~7 kr./gris

Videncenter for
Svineproduktion

Konsekvens ved diarré forskrækkelse

Jeg har set at der tages 5% sojaskrå ud af blandingen og erstattes af hvede, ved diarré problemer

Produktivitet nedgang 9-15 kg

+0,02 FE/kg tilvækst

-9 gram tilvækst

Produktivitet nedgang, hvis der fortsættes med samme blanding

- 4,8

Kan ikke anbefales!!

Samlet tab/gris
~7 kr./gris

Håndtering af diarré, på den gode måde

Hav altid optimerede alternative blandinger

9-15 kg
Diarré blanding
10-14% sojaskrå
140 g st. ford.
Protein
+ Syre
Skåne "norm"

9-15 kg
Standard blanding
14-16% sojaskrå
145 g st. ford. Protein
± Syre
Skåne "norm"

9-15 kg
blanding
16% sojaskrå
145-150 g st. ford.
Protein
± Syre
Norm bl.

Nye råvarer mindre diarré?

Ny afprøvning med Hestebønner

Diarré behandling dage/gris	Kontrol	Columbo	Fuego	Espresso
Diarrébeh./ gris, dage	2,64a	2,18ab	1,89ab	1,39b

Nye råvarer, billigere foder

Hestebønner en potentiel afløser for sojaskråen

Råvarer	9-30 kg blanding	9-30 kg + Hestebønner	Priser, kr/100 kg
Hvede	50%	38%	130
Byg	20%	15%	125
Kartoffelprotein	3%	3%	900
HP 200	4%	4%	600
Sojaskrå	16%	7%	320
Hestebønner		25%	132*
Pris/FEsv	2,12 kr	2,07 kr	
Pris/gris	86,8 kr	84,8	

2 kr. sparet/gris

Videncenter for
Svineproduktion

*Ligevægtspris, så hestebønner giver samme DB/ha som vårbyg

Nye råvarer, mindre diarré

Hestebønner en potentiel afløser for sojaskråen

Råvarer	9-30 kg blanding	9-30 kg + Hestebønner	9-15/15-30 kg +Hestebønner	Priser, kr/100 kg
Hvede	50%	38%	38/37%	130
Byg	20%	15%	15	125
Kartoffelprotein	3%	3%	3/0%	900
HP 200	4%	4%	4/0%	600
Sojaskrå	16%	7%	7/16%	320
Hestebønner		25%	25%	132*
Pris/FEsv	2,12 kr	2,07 kr	2,07/1,88 kr	
Pris/gris	86,8 kr	84,8 kr	78,8 kr	

8 kr. sparet/gris

center for
Svineproduktion

*Ligevægtspris, så hestebønner giver samme DB/ha som vårbyg

Konklusion

- Kend din gris
- Alder/vægt afgør blanding 1 eller 1½
- Stalden skal være klar til indsættelse, samme høje standard hver gang (Ren/varm stald, frisk vand)
- Minimum 3 blandinger til smågrisene
  - Fravænning
  - 9-15 kg
  - 15-30 kg
- Alternative blandinger klar ved diarré problemer
- Minimum 140 g. st. ford. Protein, 9-15 kg
- Minimum 145 g. st. ford. Protein, 15-30 kg
- Udskift sojaskrå med alternative proteinkilder, frem for at reducere protein yderligere

Tak for opmærksomheden

